

פרשת עקב

סגולות ברכת המזון

ובהמשך הפרשה מצוה התורה "ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלקיך" (דברים ח, י), והיינו שנצטוונו בזה לברך ברכת המזון אחר אכילת פת, וסגולות רבות ונפלאות במצוה זו:

ראשית - שפע הפרנסה של האדם תלוי במידת הכוונה שהוא משקיע בברכת המזון, כדברי החינוך כאן ול מיוצמ ויהיו, וימי לכ ויתנוזמ ורסחי אלש ול חטבומ הנווכב וזומה תכרב ררבמה לכ"ש (לת הוצמ) מזונותיו בכבוד". ולפי דבריו הקדושים יובן גם מדוע הסמיכה התורה למצות ברכת המזון את הפסוק: "ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם, לא תחסר כל בה" (פס' ט), וזאת כדי לרמוז לנו שבזכות מצות ברכת המזון ישפיע לנו הקב"ה שפע של פרנסה ומזון עד בלי די.

סגולה נוספת יש בברכת המזון בכוונה, לשמור את האדם מכל נזק, כמובא בדברי הפוסקים (ראה ב"ח לסי' קפה בשם התשב"ץ קטן) שבכל שלושת הברכות הראשונות של ברכת המזון, שרק הן חיובן מן התורה, לא נזכרת אות פ' סופית, "לפי שכל מי שמברך ברכת המזון בכוונה, אין שולט בו לא אף ולא שצף ולא קצף". והיא שעמדה לעולם כולו בימיו של אברהם אבינו, שאע"פ שרוב ככל בני דורו היו עובדי עבודה זרה ומכעיסים לפני המקום ב"ה, בכל זאת נתקיים העולם בזכות שהיה אברהם אבינו מאכיל בביתו כל עובר ושב, ולאחר מכן מלמדו לברך להקב"ה על המזון שאכל, והיה אומר לכולם: "וכי משלי אכלתם, משל אלקי עולם אכלתם, הודו ושבחו וברכו למי שאמר והיה העולם" (ראה סוטה י, א).

ולמעלה מכל זאת, כשאדם מברך ברכת המזון בכוונה גדולה, הדבר משפיע שפע רוחני עצום על נפשו, וזאת על פי דברי המהר"ו (שער רה"ק לד, ב) וז"ל: "גם אמר לי מורי ז"ל (האר"י הק') כי עיקר השגת האדם אל רוח הקודש תלויה ע"י כוונת האדם וזהירותו בכל ברכות הנהנין, לפי שעל ידם מתבטל כח אותם הקליפות הנאחזים במאכלים החומרניים, ומתדבקים באדם האוכל אותם, ועל ידי הברכות שעליהם הנאמרות בכוונה, הוא מסיר מהם הקליפות ההם, ומזכך החומר שלו, ונעשה זך ומוכן לקבל קדושה". ואם אמורים הדברים על ברכות הנהנין שכל חיובן אינו אלא מדרבנן, כל שכן שנכונים הדברים גם לגבי ברכת המזון שחיובה מדאורייתא.

ובכלל יש לדעת, שאע"פ שבעניני גשמיות טוב להסתפק במועט ולהיות בבחינת 'השמח בחלקו' (אבות ד, א), אולם בעניני רוחניות ההיפך הוא הנכון, וצריך האדם תמיד לרצות להוסיף עוד ועוד בעבודת ה', ולא להסתפק במה שהשיג עד כה.

וכך פירשו את מה שאנו אומרים בתפילת 'עלינו לשבח' - "בשמים ממעל ועל הארץ מתחת", והיינו שבענינים גשמיים ('ועל הארץ'), תמיד תסתכל על אלו שתחתך ('מתחת') ויש להם פחות ממך, ובה תתנחם ותשמח בחלקך ולא תבקש עוד. אולם בענינים רוחניים ('בשמים'), תמיד תסתכל על אלו שמעליך קפתסת לאו, שתגרדמל ברקתהל פאשתו, השודקה תוגרדמבו הרותב רממ רתוי הברה וגישהו ('לעממ')

במועט. שבת שלום ומבורך [המאמר נלקח מתוך סדרת הספרים "אמרי נועם" למעבר לרכישה בחנות
לחץ כאן

